

Hotel Joseph 1699 ★★★★★

EuroAgentur

- ❖ *historie dávná i nedávná / ancient and recent history*
- ❖ *vlastníci / owners*
- ❖ *milníky / milestones*
- ❖ *souvislosti / causalities*

Hotel Joseph 1699 ★★★★★

EuroAgentur

- ❖ *historie dávná i nedávná/
ancient and recent history*
- ❖ *vlastníci / owners*
- ❖ *milníky / milestones*
- ❖ *souvislosti / causalities*

Obsah:	strana	Content:	page
1 Úvodem	3	1 Introduction	3
2 Nejstarší historie osídlení Třebíčska	5	2 Settlement history of Třebíč surroundings	5
3 Počátky židovského ghetta	6	3 Beginning of the Jewish ghetto	6
4 První vlastníci předchůdce dnešního domu s číslem popisným 85	7	4 First owners of the current hotel building No. 85	7
5 Historie nejstarších částí domu, které se zachovaly dodnes	8	5 History of the oldest house parts	8
6 Rozdělení domu na 5 dílů	12	6 Dividing of the house into 5 parts	12
7 Osudy domu od konce 19. století	14	7 History of the houses since 19th century	14
8 Historie nedávná a vznik hotelu Joseph 1699	17	8 Recent history and the hotel's creation	17
9 Fotografie původního stavu interiérů	21	9 Pictures of original interiors	21
10 Židovská rituální lázeň - mikve v budově hotelu	33	10 Jewish ritual bath - mikveh in the hotel	33
11 Nálezy keramiky v nejstarších částech areálu budov hotelu	38	11 Ceramic finds in the oldest parts of the hotel buildings	38
12 Závěrem	40	12 In conclusion	40

1. Úvodem

Vážení hosté,

dovolujeme si Vám předložit soubor informací, který by Vám měl přiblížit atmosféru tohoto místa, atmosféru, která vychází z historických souvislostí svázaných s budovami hotelu, ve kterých se nacházíte. Při kompletaci textu byly použity poznatky znalce historie Třebíče, pana profesora Rudolfa Fišera.

Historie domu začíná na začátku 17. století, nejstarší dnes dochovaná část pochází z roku 1699. Můžete zhlédnout i židovskou rituální lázeň mikve z poloviny 17. století, která sloužila k symbolickému očištění ortodoxních Židů.

Od listopadu 2008 do června 2010 prošel dům za přispění dotací z Evropské unie nákladnou rekonstrukcí a v současné době je využíván jako hotel, který je na základě franšizové smlouvy součástí největšího českého hotelového řetězce Euroagentur Hotels & Travel a. s.. Snažili jsme se, aby se rekonstrukcí co nejméně ztratilo z bizarnosti a ducha tohoto souboru domů, aby se co nejvíce zůstalo zachováno pro návštěvníky našeho hotelu. Každý ze 7 domů, ze kterých se komplex skládá, zůstal originální, má svůj typ střechy, jiná okna, jinou fasádu. Podobně i v interiérech vycházely možnosti využití z dispozičního uspořádání, které se utvářelo po staletí neustálými přístavbami, bouráním a znovu stavěním. Některá místa by se dala přirovnat k „vrabčímu hnízdu“. To je také důvod, proč každý pokoj, každá koupelna jsou jiné, odlišné, ale při zachování úrovně vybavení čtyřhvězdičkového hotelu (i když je hotel certifikován především z důvodu některých prostorových omezení na kategorii Standard ***)

Soubor domů byl vyhlášen ministerstvem kultury za nemovitou kulturní památku v r. 2007 a představuje jeden z nejsložitějších architektonických útvarů trebičského ghetta, které bylo zařazeno spolu s bazilikou sv. Prokopa v roce 2003 do seznamu památek kulturního dědictví UNESCO

1. Introduction

Dear guests,

We would like to present you this collection of information about the atmosphere of this place which history has begun in the 17th century; because the oldest hotel building comes from 1699. You can admire here the Jewish ritual bath mikveh from 17th century which was used by orthodox Jews for a ritual purity.

A costly reconstruction was made from November 2008 till June 2010 with the grant assistance of European Union. We did our best to keep the historical spirit of the former complex which have consisted of seven houses. Each house has remained its original form and has different roof, windows and front. The houses had been originated (shaped) in different centuries by additional buildings, house alteration or demolition. This is reason why each room or bathroom is different.

The hotel building complex has been a „national cultural monument“ (the highest Czech grade of state protection for local monuments) since 2007 and it is situated in the centre of the quiet Jewish quarter of Třebíč that has belonged since 2003 to the UNESCO heritage.

PhDr. Rudolf Fišer, CSc v debatě s dnešními majiteli manželé Pošvařovými nad historií hotelu

PhDr. Rudolf Fišer, CSc speaking about the hotel history with the hotel owners spouses Josef and Jiřina Pošvař

2. Nejstarší historie osídlení Třebíčska

Historie nejen domů kde dnes stojí hotel Joseph 1699, ale soustavného osídlení oblasti Třebíčska, začíná na počátku 12. století, v době Přemyslovců, založením benediktinského kláštera. Klášter na sebe už od počátku vázal okolní osídlení, které se zpočátku zabývalo mycením lesů a následně obděláváním půdy. Významným faktorem byl i rozvoj obchodu na cestě mezi Brnem a jižními Čechami. V polovině 13. století (mezi lety 1220 až 1260) byl postaven opatský klášterní chrám, tak jak jej známe v současné době – dnes jako bazilika svatého Prokopa. Jednotlivé osady podél řeky Jihlavy kolem kláštera postupně splývaly a už v roce 1277 se objevuje první písemná zmínka o městě Třebíči.

Již v té době lze z různých indicií zaznamenat i první známky židovského osídlení mezi majoritním osídlením křesťanským obyvatelstvem. První jednoznačný údaj pochází z roku 1338, potom z roku 1410, kdy byl souzen v Jemnici zločinec Jan za to, že „oloupil a zadržoval trebičského Žida“ a přiznal se.

2. Settlement history of Třebíč surroundings

History of the buildings complex (nowadays Hotel Joseph 1699) and also the history of the Třebíč's region have started in 12th century when the Benedictine monastery was founded. Original settlers used to do the forest clearing and soil cultivation. The business development between Brno and South Bohemia was also an important factor. The abbey – nowadays St. Procopius Basilica was built in years 1220-1260 and the first mention of Třebíč comes from 1277.

There were first mentions about Jewish settlement of Třebíč at the same time as well. The first one comes from year 1338 and the second from 1410 when Jan from Jemnice robbed the Třebíč's Jew and pleaded guilty.

Bazilika sv. Prokopa

St. Procopius Basilica

Zajímavou poznámku o Židech obsahuje listina z 3. 8. 1547 vystavená pro třebíčské měšťanstvo Janem z Pernštejna. Majitel třebíčského panství potvrdil Třebiči její starší městská privilegia a s nimi také platnost nařízení předešlého pána Jana Jetřicha Černohorského z Boskovic o vypovězení Židů nejen z města, nýbrž i z celého panství. O účinku tohoto opatření se vedly pochybnosti, protože se Židé z těchto situací většinou vykoupiili příspěvkem do věčně prázdné vrchnostenské pokladny. V tomto případě tomu tak nebylo, protože nejstarší urbář z roku 1556 žádného židovského usedlíka mezi jednapadesáti majiteli gruntů v Podklášteří nezaznamenal. Teprve v dalším urbáři z roku 1573 jsou zapsána jména šesti židovských hospodářů žijících v Podklášteří.

3. Počátky židovského ghetta

V té době ještě nebyli Židé soustředěni do jedné čtvrti jako v dobách pozdějších, ale byli promíseni s křesťanským obyvatelstvem po celém Podklášteří. Dalším důležitým mezníkem v historii židovské obce se stal rok 1723. Přírozený proces seskupování Židů v jižní části Podklášteří při řece Jihlavě byl znenadání urychlen Janem Josefem z Valdštejna, který nařídil v roce 1723 soupis židovského majetku a v roce 1727 postavení separačních zdí a soustředění židovského obyvatelstva do vymezeného území ghetta. Zdi nakonec postaveny nebyly a tak se ghetto nikdy stavebně úplně neuzavřelo. Nicméně mělo svou samosprávu, bylo jasně vymezené zdmi budov. Ulice, kde přičně probíhala hranice ghetta, byly na noc a o svátcích uzavírány řetězem.

V tomto a pozdějším období vedlo omezení možnosti židovského osídlení na poměrně malý jasně vymezený prostor mezi řekou Jihlavou a skálou severně od řeky k zahuštění staveb uvnitř ghetta, stavbě dalších obydlí na parcelách gruntů a vzniku tzv. kondominíí. V nich jednotlivé domy či obytné jednotky byly do sebe prorostlé jak horizontálně, tak i vertikálně. Nebylo výjimkou, že vstup do jednoho domu vedl přes obytné místnosti domu jiného. To byl případ i shluku domů tvořících dnešní budovy hotelu Joseph 1699 a událostí, které se vztahují k roku 1724 (viz kapitola 6).

Jewish settlement should be expelled from the town Třebíč and from the whole Třebíč's manor by Jan from Pernštejn, the owner of Třebíč's manor. It was the question if it had happened because Jews usually paid ransom to the sovereign. But in this case Jews were really expelled – there is no mention about Jewish settlers in the chronicles from 1556. They can find six names of Jewish settlers living in the Podklášteří quarter in the chronicle in 1573 again.

Hlava sloupu v bazilice sv. Prokopa

Columnhead in St. Procopius Basilica

3. Beginning of the Jewish ghetto

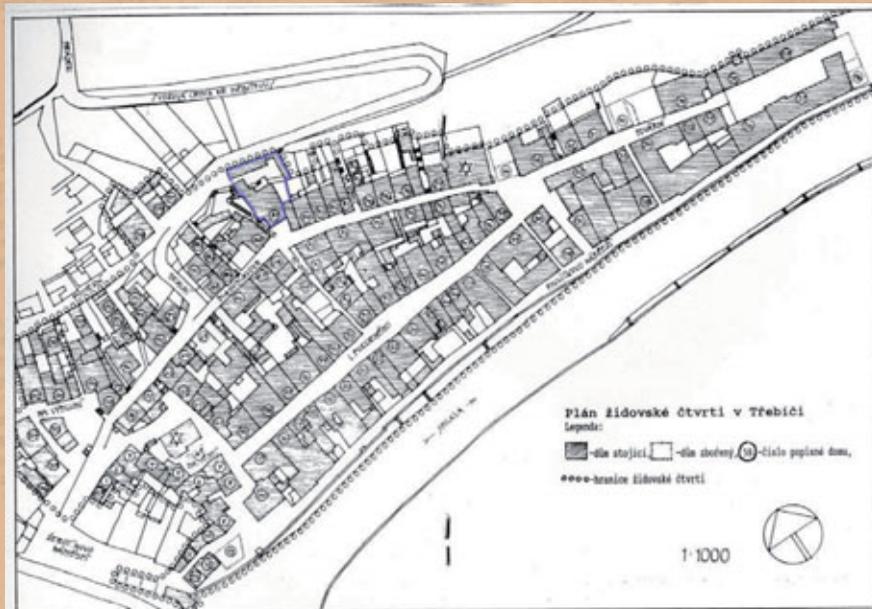
Jews lived together with Christian population in the Třebíč's quarter called Podklášteří until 1727 when Jan Josef from Valdštejn ordered to establish the Ghetto and to build separate walls. The walls weren't finally built, however the ghetto had its own self-government and was bordered by building walls. The ghetto used to be closed by a chain at nights and during holidays.

The Jewish settlement was bordered by the river Jihlava on one side and by the rock on the other side. The area is characteristically organized in condominiums. It was normally that one house entrance led through the living room of other house. That was also the case of nowadays hotel building complex (more in chapter 6).

An interesting piece of information contains the document from 3rd August 1547.

Území židovského ghetta ukazuje mapka z doby mnohem pozdější - z první poloviny 20. století. Nicméně obrys území ghetta, tak jak byl určen Janem Josefem z Valdštejna v roce 1727, se od té doby prakticky nezměnil, i když uvnitř se po staletí přistavovalo, dělilo, bouralo, takže stavební uspořádání v době Valdštejnově určitě nebylo přesně takové.

You can see the area of the Jewish Ghetto on the map from the first half of the 20th century. However, the outline of the ghetto designed by Jan Josef from Valdštejn in 1727 has been the same despite of some reconstructions or demolitions during centuries.

Taktéž poloha areálu budov číslo popisné 85 dnešního hotelu se nezměnila (vyznačena modrou barvou), i když jednotlivé části doznaly významné změny. Je zřejmé, že také tento objekt byl od začátku součástí židovského ghetta.

Also the location of the building complex marked with blue color (nowadays Hotel Joseph 1699) hasn't changed. It is obvious that this house has been from beginning the part of the Jewish ghetto.

4. První vlastníci předchůdce dnešního domu s číslem popisným 85

Barokní jádro domu bylo součástí křesťanského gruntu hospodáře Urbana Stehlíka. Urban Stehlík je tedy nejstarší vlastník domu na tomto místě, o kterém víme, a současně poslední doložený křesťanský vlastník, o němž jako o původním majiteli je písemná zmínka v židovské podklášterské purkrechtní knize založené v roce 1617 pro panství Třebíč. Purkrechtní knihy byly úřední dokumenty, kam se zapisovalo vlastnictví domů, případně hypotéky a obligace na nich váznoucí.

4. First owners of the current hotel building No.85

Urban Stehlík was the last Christian owner of the house according to documents from 1617. After the death of Urban Stehlík and his wife Běta in year 1629 the Christian owners changed to authorities.

Po smrti Urbana Stehlíka a po smrti jeho ženy Běty přibližně před rokem 1629 dům přešel do vlastnictví vrchnosti.

Dle průzkumu dobových urbářů a kronik, který zpracoval znalec historie Třebíče PhDr. Rudolf Fišer, CSc. lze uvést, že v roce 1629 tento dům od zámeckého hejtmána Simenona Žlutického za 100 zlatých koupil Žid Enoch. Ten podle zápisu v pozemkové knize Podklášteří založené v roce 1617 složil v hotovosti pouze 15 zlatých a za další řádné splácení zbylé částky ručili tito Židé: Lev Koptavý, Januš, Johel, Izák zeť Aronův, Šimon Sklenář a Abraham syn Josefův. Nový majitel Žid Enoch je zapsán v textu také jako Koptavej, Honyle či Honole. V roce 1650, tedy po více než dvaceti letech od koupě, měl dům zaplacený.

To znamená, že se v roce 1629 tento dům (resp. předchůdce dnešního domu stojící na stejném místě) dostává z rukou křesťanských do rukou židovských.

Ještě poznámka ke jménům ve výše uvedeném zápise uvedeným - v 17. století neměli obyvatelé běžně jméno a příjmení, jak je známe dnes, ale ke křesťanskému jménu se přidával jakýsi přívlastek, který jej charakterizoval. Podle písaře to byly přívlastky v německém nebo českém jazyce - Žid, Juda, Koptavej, Lederer (koželužník), apod.

5. Historie nejstarších částí domu, které se zachovaly dodnes

Podle výše zmíněné pozemkové knihy (podklášteřského purkrechtu) založené r. 1617 lze vysledovat další osud domu, resp. jeho majitelů. Po Židu Enochovi vlastnil grunt přibližně od konce 60.let 17. století Žid Samuel Lewita a nechal ho zpustnout. Už jako pustý koupil dům v roce 1699 za 200 zlatých další Žid Hierschel Hesky, který na místě původního domu vystavěl dům nový („ihned znovu a z gruntu vystaviti musel“). **Z roku 1699 pocházejí tedy nejstarší části domu dnešního.** Tuto skutečnost dokumentuje kopie listu v pozemkové knize Podklášteří z roku 1617 (Moravský zemský archiv Brno, fond F 200 Velkostatek Třebíč, kniha č. 127) na druhé straně listu 143v, kde stojí psáno (kopie viz obrázek 1):

The historian PhDr. Rudolf Fišer, CSc., an expert in the history of Třebíč, found out according to some documents and chronicles that the first Jewish owner, Enoch, bought the house for 100 florins in 1629 from the hands of the chateau hetman Simenon Zluticky, who had controlled the house after the Urban Stehlík's death.

Enoch paid only 15 florins in cash and for the pay-off stood surety these Jews: Lev Koptavý, Januš, Johel, Izák - son-in-law of Aron, Šimon Sklenář and Josef's son Abraham. In 1650, after more than 20 years, Enoch paid off his debt.

This means, that in 1629 this house (let us say its precursor) changed the Christian owners to Jewish.

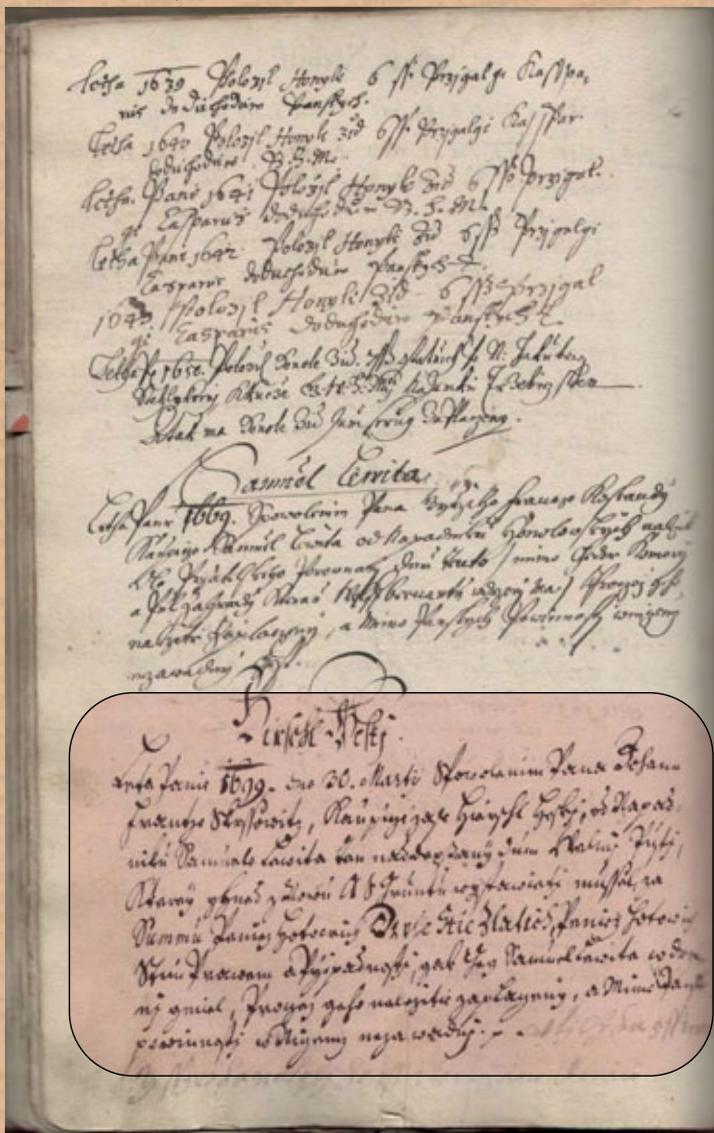
Just one notice to the names above. It wasn't used to have first name and surname in 17th century as we know it nowadays. They usually added to first name some typical attribute of that person in German or Czech language - Koptavej (stammerer), Lederer (furry) etc.

5. History of the oldest house parts

We found out some useful information about the hotel's history, especially about its owners, in Land Registry which was established in 1617. Jew Samuel Lewita was the owner of the house since 1660's. Next owner of the house was Jew Hierschel Hesky who bought it as a ruin in 1699 for 200 florins and built on the place of the original house a new house. **So we can conclude that the oldest parts of the house complex originate from 1699.** This fact is proved by evidence of the Land Registry photocopy from 1617.

The next owner for quite a short time was probably Jew Aron Chone who made some reconstruction works.

„Léta Páně 1699 dne 30 Marti s povolením pana Johanna Frantze Skršovic (správně z Kršovic, hejtman třebíčského panství) koupíce zase Hirschl Heský od nápadníků (dědiců) Samuele Lewita ten nadepsanej dům velmi pustý, starý, ihned znovu a z gruntu vystaviti musel, za sumu peněz hotových (v hotovosti) dvě stě zlatých peněz hotových (písař omylem opakuje!) s tím právem a případností, jak jej Samuel Lewita dříve jměl, pročez jako náležitě zaplacený a mimo panské povinnosti v ničemž nezávadný“ (nevázly na něm žádné dluhy a nový majitel měl plnit jen povinnosti vůči vrchnosti).

Obr. 1 – Pozemková kniha Podklášteří založená v roce 1617 - Moravský zemský archív Brno, fond F 200 Velkostatek Třebíč, kniha č. 127, list 143v

Picture 1 – The Land Registry from 1617, Moravian municipal archive, book number 127, page 143v

Pravděpodobně dalším vlastníkem domu byl krátkou dobu Žid Aron Chone, který provedl další stavební úpravy. Tento vlastník je zmiňován v pozdějších písemnostech, které popisují osudy jednotlivých částí domu po jeho rozdělení v roce 1724.

Roku 1724, kdy byl pořízen soupis židovského majetku na základě nařízení Jana Josefa z Valdštejna, se k vlastnictví jednotlivých částí domu hlásila už třetí „generace“ židovských majitelů, s výjimkou později přistavené části, která je označena níže jako čtvrtý díl a byla postavena teprve „nedávno“. Dům byl patrový a bytovou kapacitou patřil ve své době mezi největší. V přízemí se nacházely místnosti: 2 světnice s okny na ulici, 1 světnice s okny směrem k Hrádku, 1 světnice s okny směrem k zámku, 3 kuchyně, 2 komory (jedna s oknem k Hrádku) a 1 komora na dříví (rozdělená mezi dva vlastníky. V patře byla kuchyně - tehdy samozřejmě černá kuchyně. Dům měl podloubí o dvou obloucích - v místech kde je dnes v chodba ve 2. nadzemním podlaží jižní části areálu hotelu.

Z této doby pochází rukopisná mapa panství z roku 1720 a na ní kresba, která je pohledem od jihu a zachycuje po obou stranách makovice věže farního kostela sv. Martina zástavbu židovské čtvrti. Polohu tehdejší budovy dnešního hotelu ukazuje šipka.

There was already third owner in 1724. It was a storey house at this time and had big living capacity.

There were such rooms in the ground floor: 2 rooms with windows with the view into the street, 1 room with windows in Hrádek direction, 1 room with windows in chateau direction, 3 kitchens, 2 pantries (one with window in Hrádek direction) and 1 wood storage (belonging to two owners).

There were kitchen, pantry and wood storage in the first floor. A room with pantry and a scullery were situated in additional part of the house. The house had a cloister with two arches - there is a hall in the second floor of the hotel's south part nowadays.

You can see the Jewish quarter (behind the tower of St. Martin church) on the map from 1720. Current hotel's Joseph 1699 location displays the red arrow.

V indikační skice Podklášteří, zpracované v roce 1835 geometrem Antonem Calvasem a adjunktem Franzem Mitschanem (uložena v Moravském zemském archivu, fond D 9), je zakreslen dům pod číslem LXXXV (židovské domy byly číslovány na rozdíl od křesťanských římskými číslicemi) se zřetelným výstupkem na severní straně objektu - na obrázku výřezu v horní části (pravděpodobně přístavba kolem roku 1714)

The geometer Anton Calvas and the adjunct Franz Mitschan made the schema below in 1835. The building complex of current Hotel Joseph 1699 is marked as number LXXXV (Jewish houses used to be numerated with Roman numeral unlike the Christian houses). You can already see the additional building on the north side (coming probably from 1714).

Na mapě lze již vcelku věrně vysledovat tvar jižní části dnešního areálu budov hotelu tak, jak jej známe dnes - na výřezu spodní část obrysu.

You can already recognize the south part of the current hotel as we know it today.

6. Rozdělení domu na 5 dílů

Tak jak se v omezeném prostoru neustále zvětšovala hustota židovského obyvatelstva, tak docházelo zároveň i ke štěpení parcel a domovního fondu na více částí. Stejně tomu bylo i v případě domu s popisným číslem 85. Pravděpodobně už v souvislosti s nařízením Jana Josefa z Valdštejna z let 1723 až 1727 byl v roce 1724 „grunt“ částečně přestavěn a rozdělen do pěti samostatných dílů a každý tento díl získal jiného majitele. Od té doby lze sledovat samostatně historii každé této části domu zvlášť. Z popisů uvedených v pozemkových knihách lze jen stěží vysledovat polohu jednotlivých dílů, protože přesné dispoziční uspořádání z té doby dnes neznáme. Nicméně uvádíme historii jednotlivých vlastníků tak, jak je zdokumentoval PhDr. Rudolf Fišer, CSc v knize „Třebíč - Osudy židovských domů“ na základě pozemkových/purkrechtních knih s tím, že výchozí bod tohoto popisu je stav v roce 1724:

- První díl vlastnil Wolf Markus, ale byla to pouze světnice s okny do ulice, kuchyni, půl komory v předsíni a kus půdy. I tento dosti skrovný nemovitý majetek Wolf Markus nepříměně zadlužil. V roce 1761 měl u něho Gerstl Löbl pohledávku 200 zl. Podle splátkového kalendáře přesně dohodnutého před židovským rychtářem měl dlužník splácet vypůjčenou sumu po 25 zlatých. Další majitelé domovního dílu určitou dobu nebyli zapisováni, až teprve v r. 1832 Leopold, Benjamin, Saly a Marie Bauerovi a v roce 1846 Juda Leopold Bauer.
- Druhý domovní díl v r. 1724 ve vlastnictví Josepha Arona (světnice s okny k Hrádku, v horním patře komora, kuchyně, dřevěná komora) postavil Žid Chone na začátku 18. století, po něm jej zdědil syn Isak Chone a posléze vnuk Jo seph Aron. Text pozemkové knihy nasvědčuje dalším obtížně specifikovatelným přestavbám a přístavbám. V roce 1758 přestoupil majitel druhého dílu Abraham Josef ke katolictví, přijal křesťanské jméno Mates Thomas, vyrovnal se s manželkou Bunnelle a přenechal nemovitý majetek dceři Hanně, která jako její matka zůstala Židovkou. O dílu se v této souvislosti psalo jako o špatné budově takřka na spadnutí. Po těchto komplikacích byla tato část domu nakonec ještě v témže roce prodána v přítomnosti židovského rychtáře Moisea Beera Schnabela Lazaru Wesselovi, který dům opravil.

6. Dividing of the house into 5 parts

Dividing houses into several parts was because of the increasing population. It was probably Jan Josef from Valdštejn who ordered to divide the house into 5 separate houses in 1724. Each house had its owner.

PhDr. Rudolf Fišer, CSc mentioned in his book „Třebíč - Osudy židovských domů“ (Třebíč - Fates of Jewish houses) the owners of individual houses. The description refers to year 1724.

- The first part's owner was Wolf Markus. He owned just one room with windows with the view into the street, kitchen, half of pantry and some land. He got an inadequate debt upon this possession. Other owners hadn't been recorded for point of time. Leopold, Benjamin, Saly and Marie Bauer became owners in 1832 and Juda Leopold Bauer in 1846.
- The second house part (room with windows in Hrádek direction, pantry and wood storage) was in possession of Joseph Aron in 1724. This part was built by Jew Chone in the early 18th century. Isak Chone, Chone's son, inherited the house and then Joseph Aron - Isak's grand-son - inherited it. Abraham Josef, the owner of the second part, converted into Catholicism in 1758 and took the Christian name Mates Thomas. He bought off his wife Bunnelle and he gave up the house to his daughter Hanna. Both Hanna and Bunnelle were Jewesses. Second house part was in poor condition and was sold to Lazar Wessel in 1758. He reconstructed the house.

- Třetí díl domu, jehož vlastníkem byl Aron Hesky, patřil k přístavbě domu, kterou kdysi provedl Žid Chone (welches der Jud Chone, eben wie den Vorgehenden Theill erbautet). Skládala se ze světnice v přízemí s okny směrem k zámku, kuchyně a komory obrácené oknem k Hrádku. Zápis z roku 1790, kdy nemovitost patřila Judovi Bauerovi, připomíná navíc ještě kupecký krám. V roce 1815 byli držiteli uvedeného dílu Moises a Cirl Bauerovi (matka a nejstarší syn).
 - Čtvrtý díl v roce 1724 patřil Lazaru Aronovi. Podle textu zápisu v pozemkové knize koupil Lazar Aron od svého otce Arona Choneho před deseti lety (1714) prázdné místo a tuto část domu přistavěl. Patřila k němu jedna světnice, komora a zřejmě podlouhý, nad nímž byla kuchyně, a ještě půda nad ní. Roku 1769 patřil přistavěný objekt Herschelů Nathanu Sorerovi a r. 1790 zařizoval po jeho smrti představitel židovské obce Isak Polnauer prodejem dílu Salomonu Schwartzovi.
 - Pátý díl domu, roku 1724 majetek Joachima Heskyho (světnice dole, předsiň, kuchyně a volný přístup do domu i na schody) byl koupen od dědiců Isaka Choneho. pozdějšími majiteli byli Isak Markus a Herschmann Lederer. Když posledně jmenovaný postoupil tento domovní díl i se sedadlem v synagoze Markusu Bauerovi, vymínil si pro sebe i pro své „lidi“ právo užívat v čase Svátku stanů suku („die Lauberhütten durch die 8 tagige Heizerstage mitzugenossen haben, so lange sie leben“). Suka – německy Lauberhütte byla místnost v přilehlém jednoduchém přístřešku sloužící rituálním účelům.
- The third house part (room with windows in chateau direction in the ground floor, kitchen, and pantry with windows in Hrádek direction) was in possession of Aron Hesky. Before Aron Herschel had owned the third part Jew Bauer who had had a store there. Moises and Cirl Bauer (mother and her oldest son) were owners in 1815.
 - Lazar Aron bought a blank space from his father Aron Chone in 1714 and built the fourth house part (one room, a pantry, kitchen and a garret). The fourth house belonged to Herschel Nathan Sorerov since 1769, one year later – after Herschel's death sold the representative of the Jewish community Isak Polnauer the house to Salomon Schwartz.
 - The fifth house part belonging to Isak Chone was sold by his heritors to Joachim Hesky. Later owners were Isak Markus and Herschmann Lederer. The last- named used the sukkah. Sukkah is a hut constructed for use during the week-long Jewish festival of Sukkot.

As you can see the fate of each house part were during 150 years quite various. A new building was built in the northern part by the end of the 19th century and bordered the courtyard from the northern side.

Z výše uvedeného popisu je zřejmé, že osudy každé části domu byly během 150 let (od začátku 18. do poloviny 19 století) poměrně pestré a jednotlivé části domu sloužily obytným účelům. Kolem poloviny 19. století byl ještě v severní části přistavěn další objekt, který uzavřel dvůr dnešního hotelu ze severní strany.

•

7. Osudy domu od konce 19. století

Na přelomu 19. a 20 století již můžeme zdokumentovat skutečný stav a vzhled objektu na dvou dobových pohlednicích. Obě níže vyobrazené pohlednice jsou pohledy prakticky ze stejného místa a zhruba ze stejné doby (první Nakladatelství Jindřich Lorenz v Třebíči 1899). Dnes již tento pohled není možný, protože zde dnes stojí domy severně od budov hotelu při ulici Skalní. Nicméně uspořádání budov hotelu (s výjimkou nové budovy jídelny) je stejné jako na těchto fotografiích. Budova v popředí vpravo čtvercového půdorysu s vysokými klenutými okny je budova tzv. Krankenhausu, který je dnes o patro vyšší, než je na obrázcích.

7. History of the houses since 19th century

There are two postcards coming from the turn of the 19th and 20th century which were taken from the same place and almost at the same time. We cannot see the houses on Skalní Street (current neighbors north of the hotel) on the postcards; however the hotel buildings form looks identical compared with today's time (except newly built breakfast room). The building on the right side with high windows is called Krankenhaus (hospital) and is nowadays one floor higher than on the picture.

Na obou fotografiích je objekt dnešního hotelu zachycen jako „v kondici“, obývaný, lze rozlišit otevřená okna, zachované střechy. V té době objekt sloužil kromě bydlení též k účelům jiným – od poloviny 19. století byl využíván jako chudobinec židovské obce, v roce 1908 jej obec nově zařídila, takže nakonec chudobinec tvořil celý areál včetně severního domu kolem dvorku při Skalní ulici. V severní části byla následně v pozdějším období manufaktura na výrobu sirek – sirkárna. Názvy Chudobinec a Sirkárna byly do nedávné doby vžitě názvy pro tento dům.

Z fotografií je také zřejmé, že dvůr mezi domy byl veřejně přístupný a byl tedy pokračováním ulice, která procházela středem jižní budovy dnešního hotelu – jedná se o historické cihelné schody mezi pokoji 23 a 24 z 1. podlaží do 2. podlaží a chodba v 2. podlaží směrem ke dveřím na dvůr – na prostřední terasu. Vrátka vedle dnešní místnosti recepcy, která dvůr uzavírají, byla osazena až v době poměrně nedávné, někdy před 40 lety.

Both postcards display inhabited building complex with opened windows and well-kept roof. The building was not used only for living but also for other purposes – since 19th century as an almshouse of the Jewish community. There was later match factory in the north side as well. Names as Almshouse and Match factory were used by people to call the current hotel building.

In the photo is also clear that the courtyard between the houses was open to the public in the past. Therefore courtyard was part of the street that passes through south building complex of today's hotel. It means through the historic brick stairs between rooms 23 and 24 from 1st to 2nd floor and hallway in the 2nd floor towards to the door into the yard – to the middle terrace. The gate next to today's reception room, which closes the courtyard, was installed about 40 years ago.

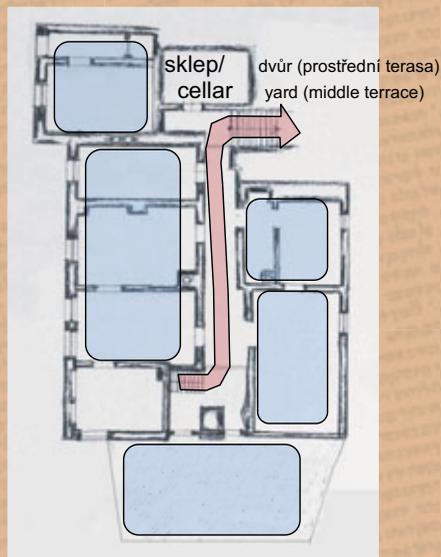
Na níže uvedeném obrázku půdorysů původního stavu budov jižní části před rekonstrukcí jsou vidět jednak jednotlivé samostatné domy komplexu (zhruba modré obrysy v půdorysu 2. patra), tak i vyznačenou polohu původní uličky (červeně). Ulička nebyla původně zastřešena a začínala v přízemí na úrovni ulice Blahoslavovy. Dále pokračovala mezi domy v úrovni dnešní hlavní chodby prvního patra po schodištích až na prostřední úroveň dvora, to znamená přibližně o 7 metrů výše.

On the picture below you can see the plan of original buildings, separate houses (marked with blue color) and also original street (marked with red color) before reconstruction. The street (alley) wasn't roofed and started on the ground floor at the street level Blahoslavova. The alley continued also in the first floor. It was 7 meters from the street bottom to the street top.

První nadzemní podlaží
First floor

Druhé nadzemní podlaží
Second floor

Narušení vlastnické kontinuity za 2. světové války odsunem židovského obyvatelstva a následnou veřejnou správou se podepsalo na stavu všech budov komplexu, což vyvrcholilo v 90. letech minulého století.

Bad building's condition is a result of withdrawal of Jewish population during the WW2.

8. Historie nedávná a vznik hotelu Joseph 1699

V roce 2000 kupují celý zchátralý objekt dnešní vlastníci Josef a Jiřina Pošvařovi (Accomo s.r.o.). V té době byla už zhruba 10 let neobydlená celá jižní budova a poslední nájemník, který obýval část severního objektu se odstěhoval v r. 2005. Některé střechy v té době už neexistovaly, jiné byly v havarijním stavu. Uvnitř byly některé části zhruba na třech místech zničené po požáru. Byla narušena celková statika objektu a každý rok resp. každou zimu se stav rychle zhoršoval. Stav dokumentuje několik následujících fotografií - pro orientaci nejdříve letecký pohled z roku 2005 s popisem stavu a způsobu následné rekonstrukce jednotlivých částí/domů komplexu.

Celý komplex tvořil slepenec vzájemně se prolínajících budov (kondominium). Uvnitř objektu byl dvůr (mezi budovami D, E, F, G) chráněný ze všech stran, avšak s výhledem na město. Je to z toho důvodu, že celý komplex je ve svahu a rozdíl mezi výškou podlahy v budovách A a F je více než 8 metrů. Prakticky každá z budov měla samostatný vchod, někde půdorys obytných jednotek nekopíroval půdorysné obrysy budov, což je pro Židovské Město typické a také jednotlivá patra budov měla samostatné vchody - např. budova D nebo E. Mezi budovou B a budovami C a D byla patrná bývalá ulička mezi domy, v této době již zastřešená jako chodba - dnes chodba mezi pokoji 21 až 26 ve 2. podlaží.

8. Recent history and the hotel's creation

Current owners Josef and Jiřina Pošvař (Accomo Ltd.) bought the dilapidated building complex in 2000. The southern part hadn't been inhabited for 10 years at that time and last northern's building tenant moved out in 2005. Some roofs didn't exist; others were in disrepair. Three building parts were damaged by fire. The building condition got worse and worse by each winter. You can see on the pictures the building's condition - firstly aerial view (2005).

Description and the reconstruction's way of houses complex (marked by capital) is on page 20 and 21 below.

Stav těsně před rekonstrukcí dokumentuje několik fotografií.
pohled ze dvora

A couple of photographs demonstrate the building condition before reconstruction

the view from the courtyard :

Oprýskané zdi mají i svou atmosféru....

Also flaking walls have their atmosphere .

Pro další využití objektu jako hotelu bylo potřebné najít shodu s Ústavem památkové péče, protože v listopadu 2007 byl prohlášen za nemovitou kulturní památku. Šlo o takové úpravy stavebních dispozic, aby bylo možné využití všech částí domů pro tento účel - zejména způsob prosvětlení půdních prostor, nezbytné úpravy výškových úrovní v jednotlivých domech tak, aby na sebe navazovaly, vyřešení možnosti parkování vedle objektu a našel se dokonce i způsob, jak vyřešit potřebu větší místnosti pro společenské účely - nic takového se v původním objektu nenacházelo.

Při rekonstrukci byly používány nejruznější zdroje informací, včetně dobových fotografií. Jako příklad vidíte výřez z pohlednice z roku 1899, který ukazuje, jak v té době vypadal prostor kolem vchodu do recepcce.

Na další fotografii vidíte stav objektu zhruba o 100 let později z roku 2003. Na 3. fotografii je stav dnešní, který se uspořádáním vchodu do recepcce a provedením střechy štítové zdi severního objektu (vlevo) vrací zpět do přelomu 19. a 20. století.

Vlastní stavební práce proběhly s využitím dotace z Evropské unie od listopadu 2008 do června 2010 a hotel byl slavnostně otevřen v červenci 2010.

We had to negotiate with the Department of conservation because it has been a „national cultural monument“ (the highest grade of state protection for local monuments) since 2007. We and the Department of conservation have dealt with placing windows in garret, parking possibilities, spacious common rooms etc.

You can see the current hotel entrance on the picture from 1899. The other (second) picture was taken 100 years later - in 2003. Third photo demonstrates the current look of the hotel complex. As you can see, the roof of the current northern building has the same/similar form like at the turn of 19th and 20th century.

The reconstruction lasted from November 2008 to June 2010 and was co-financed by European Union. The hotel was opened for the public on 1st July 2010.

You can see on the oldest picture that the courtyard between the houses was opened to the public and was kind of "street". The gate next to today's reception which closes the courtyard was installed about 40 years ago.

Popis jednotlivých částí budov a způsob jejich rekonstrukce na hotel (obr.str.17):

Budova A – je to přístavba k nejstarší části budovy (B). Tato přístavba pochází pravděpodobně z poloviny 18. století. Dnes jsou zde umístěny pokoje 10 a 12, v půdním prostoru pokoje 22 a 23.

Budova B – je nestarší a největší částí komplexu budov – pochází z roku 1699, některé části zdíva jsou starší. Jsou zde barokní klenby s lunetami z pálených cihel – je zřejmé, že tehdejší stavitel patřil k dobře situovaným, což se na kvalitě stavby projevilo – podařilo se tyto části zachovat i během poslední rekonstrukce na hotel. V přízemí tohoto domu byl nalezen útvar, který je podle všech indicií bývalá židovská rituální lázeň mikve. Byla využívána v období mezi lety 1629 až 1699 před tím, než byl tento dům postaven, protože jedna z nosných zdí byla založena na dně této mikve. V té době již tedy využívána nebyla. Od poloviny 19. století zde byl chudobinec. Dnes jsou v prvním patře umístěny pokoje 24, 25 a 26, kde jsou dochovány původní barokní klenby. V půdním prostoru jsou dnes pokoje 33 a 34.

Budova C – přízemí této budovy lze datovat pravděpodobně někdy do začátku 18. století, ale horní patro je pravděpodobně o jedno století mladší. Přízemí bylo postavené z velmi nekvalitních materiálů (pravděpodobně co původní majitelé našli na ulici) – kameny, cihly pálené i nepálené prokládané ještě dřevem. Stav zdíva byl takový, že je nebylo možné zachovat. Nové zdívo je postaveno ve stejných vnějších rozměrech jako původní. Dnes jsou zde pokoje 21 (2. patro), 32 (3. patro) a koupelna pokoje č. 10 v jeho přízemí.

Budova D – samostatný dům jehož stáří lze datovat podobně jako část A někdy do poloviny 18. století. Byl delší dobu bez střechy. Modrá plachta na leteckém pohledu byla jen dočasným pokusem omezit vliv povětrnosti. V této budově se v roce 2004 ještě nacházela dochovaná černá kuchyně, ale začátku rekonstrukce v r. 2008 se „nedožila“. Tento dům byl též postaven znovu v původních dispozicích. Dnes je pod touto střechou pokoj č. 31.

Buildings' parts description and the way of reconstruction (see pict. on p.17)

Building A – It is an additional building to the oldest building (B) and comes probably from 18th century. Room's number 10, 12, 22 and 23 are located here.

Building B – is the oldest and largest part of the building complex – from 1699, some masonries are older. There are baroque arches with lunettes made from brick – it is obvious that former owner was quite rich and thus the construction was qualitative. We managed to preserve the original look of that building during the last reconstruction into hotel. We found a bath-form which used to be a Jewish ritual bath mikveh according to some documents. It had been used between 1629-1699. The mikveh hasn't been used since 1699 because a bearing wall was built into it. There was situated an almshouse in 19th century. Room's number 24, 25 and 26 with original baroque arches are situated here. Room 33 and 34 are located in garret spaces.

Building C – This building was probably created in 18th century, but the upper floor originated probably one century later. The ground floor was built by materials of poor quality (maybe by materials founded on the street) – stones, burnt and unburnt bricks. It was impossible to preserve the walls because of bad condition. New walls have the same proportions as the old ones. We can find here rooms number 21 (2nd floor), 32 (3rd floor) and a bathroom in the room number 10 (ground floor) today.

Building D – a detached house from 18th century. It used to be without a roof for a long time. The blue tarpaulin was just a temporary attempt to limit the wind-influence. There was a scullery in this building; unfortunately it hasn't existed since the beginning of reconstruction in 2008. This house has also preserved the original look. The room number 31 is situated there nowadays.

Budova E – je pravděpodobné, že stáří této budovy lze datovat do roku 1714, kdy budovu přistavěl Lazar Aron, když místo koupil od svého otce Arona Choneho. Dochovala se v původní podobě včetně obvodových zdí. V rámci rekonstrukce byl z vnější strany pouze přistavěn pavlačový vchod do recepcce dle výše uvedených pohlednic z přelomu 19. a 20. století a do dvora přístavek s chodbou a technickými místnostmi. V přízemí je dnes pokoj č. 27 a nad ním recepcce.

Budova F – nejmladší původní budova – pravděpodobně z poloviny 19. století. Mimo jiné byla tato budova využívána i jako manufaktura na sirky – odtud název Sirkárna. Zachovala se v původní podobě – dnes jsou zde umístěny pokoje 41, 42 a 43.

Přístřešky G – pro hospodářská zvířata a materiál, pocházely z první poloviny 20. století – neměly historickou hodnotu. Dnes na tomto místě stojí budova jídelnou (současně místnost pro společenské účely), kuchyní a veřejnými toaletami.

Building E – It comes probably from 1714 when Lazar Aron bought a blank space from his father Aron Choneh and built this part. The building and its walls have been preserved in its original form. We built newly a balcony-entrance to the reception according to the postcards from 19th and 20th century. There is a room number 27 in the ground floor and the reception desk.

Building F – the youngest one – probably from 19th century. A match factory was situated in this building. The building has been preserved in its original form. There are rooms number 41, 42 and 43 nowadays.

Shelters G – for livestock. It comes from 20th century and thus hadn't historical value. Nowadays we can find here a building with dining room (also used as a lounge), kitchen and public toilets.

9. Fotografie původního stavu interiérů

V další části tohoto textu bychom Vám rádi představili ještě stav interiérů jednotlivých pokojů (z nichž některý možná dnes obýváte), tak jak byl před poslední rekonstrukcí, která zastavila destruktivní proces a kterou byl areál budov přebudován na dnešní hotel Joseph 1699.

9. Pictures of original interiors

We would like to inform you about the original room interiors (in which you may stay today) just before the costly reconstruction, which stopped destructive process.

Pokoj č. 10

Room no. 10

Pokoj č. 12

Room no. 12

Horní obrázek je pohled ke stěně, kde je dnes televize, dveře do vedlejšího pokoje jsou zazděny, spodní obrázek okazuje pohled do rohu ke dveřím dnešní koupelny.

The upper photo demonstrates the place where is the television situated nowadays and the blank door. Today's bathroom is to see on the lower picture.

Pokoj č. 21

Room no. 21

Horní obrázek je pohled od vchodu do pokoje vpravo, strop v podlaze pokoje byl propadlý a protější stěny musely být zapřeny, aby se nesesunulo zdivo (prostřední obrázek)

The upper picture demonstrates the view from room entrance to the right side, ceiling - floor of the room were fallen in and the opposite walls had to be braced to prevent ruining of the masonry (middle picture) .

Pokoj č. 22

Room no. 22

Pokoj č. 23

Room no. 23

Pokoj č. 24

Room no. 24

Pokoj č. 25

Room no. 25

Pokoj č. 26

Odstraněním dostavované příčky mezi dvěma před rekonstrukci samostatnými místnostmi (ve výklencích na druhém obrázku vpravo a na třetím vlevo) se prostor vrátil do stavu, který byl v době, kdy byly barokní klenby postaveny.

Room no. 26

We removed the separating wall between two single rooms and the room has had its original look with baroque arches thanks these measures.

Pokoj č. 27

Horní obrázek je pohledem do rohu, kde jsou dnes vstupní dveře, spodní obrázek ukazuje čelní stěnu s okny. Přídka s dveřmi dnes neexistuje, z předsíně byl východ ke schodům na ulici – dnes pravé okno.

Room no. 27

The upper photo is the view into corner where nowadays the entrance door is situated; lower picture shows the front wall with windows. Today's right windows used to be the way out.

Pokoj č. 31

Na místě tohoto pokoje zhruba v místech, kde je dnes koupelna, byla černá kuchyně, jejíž strop se propadnul ještě před začátkem rekonstrukce. Horní snímek je z r. 2008. Vyhnuté dveřní zárubně vpravo vedou do černé kuchyně. Celý prostor byl poničen požárem a proto destrukce zdíva tu probíhala bez existence střechy velmi rychle.

Room no. 31

Today's bathroom used to be a scullery. The upper picture was taken in 2008. The whole space was destroyed by a fire and had no roof. Therefore the wall destruction was very quickly.

Pohled do komína černé kuchyně. Snímky jsou z r. 2004, kdy bylo ještě zdívo zachovalé.

The view into scullery chimney in 2004 - the walls were not destroyed yet

Toto je pohled do horní místnosti
pokojů č. 31

This is the view into upper Room no. 31

Pokoj č. 32

I v tomto pokoji byly stopy po požáru.

Room no. 32

- also here was fire

... pohled z okna je stejný
jako dnes.

...the window view is the
same as today

pohled směrem do rohu za koupelnou

The view into the corner behind the bathroom

Pokoj č. 33

Room no. 33

Pokoj č. 34

Room no. 34

Fotografie z pokojů v severním objektu (pokoje 41, 42 a 43) nejsou k dispozici. Tyto prostory byly zdevastovány nejméně a dnešní dispozice jsou prakticky totožné s původním stavem, vyjma schodišť mezi horními a spodními pokoji, které byly vybudovány v rámci rekonstrukce.

Room photos no. 41,42 and 43 (the north building) are not available. These rooms has had almost the same look as before reconstruction – just the stairs between upper und lower room parts are quite new.

Pro zajímavost ještě fotografie chodby druhého nadzemního podlaží (chodby k pokojům 21 až 26) – pohled k východu směrem k recepci:

Just as a matter of interest, this photo shows the corridor to rooms no. 21 to 26 – view to the exit (reception) direction

10. Židovská rituální lázeň – mikve v budově hotelu

V nejstarším barokním jádru domu s klenbami se zachoval vanovitý útvar vrytý do skály, který je podle všech indicií mikve (rituální lázeň), která již samozřejmě svému účelu neslouží, ale dokumentuje historii tohoto místa.

Mikve (v hebrejštině doslova „sebrání“ nebo „shromáždění vody“), je nádrž s přírodní vodou (přirozeným přítokem), která slouží k rituálnímu očištění. Mikve by měla pojímat nejméně 762 litry vody a měla by být dost hluboká, aby umožnila dospělému úplné ponoření. Ve starověkém Izraeli používali mikve kněží k rituálnímu očištění před službou v Jeruzalémském chrámu. V současné době mikve slouží pro očištění ženy po menstruaci nebo po porodu. Muži chodí do mikve zpravidla pouze v období vysokých svátků (Roš ha-šana a Jom kipur) za účelem duchovní přípravy a očištění před těmito významnými židovskými svátky. Ponoření do mikve je také nezbytnou součástí konverze k judaismu (musí jej podstoupit jak mužští, tak ženské konvertité). V mikve se dále košerují některé druhy nádobí vyrobené nežidovským prostředím před použitím v židovské kuchyni.

Všechny zvyky a zásady, které jsou zde popsány, opravdu striktně dodržují ortodoxní židé, těch je dnes asi 20 %. V současnosti převažují reformní židé, kteří žijí moderním životem.

V minulosti byly mikve umísťovány do sklepů domů nebo v jakémsi samostatném domku s možností veřejného přístupu.

Dnes slouží v Česku svému účelu k očištění lázni dvě mikve - jedna v Praze (nachází se v sousedství Pinkasovy synagogy) a druhá v Brně. Vznikla ve sklepních prostorách domu na třídě Kapitána Jaroše patřícího židovské obci. Musela být vybudována nově, neboť žádná historická lázeň se v Brně nedochovala. Jak dnešní moderní mikve vypadá je vidět z následujícího obrázku.

10. Jewish ritual bath – mikveh in the hotel

A bath-form inscribed in the rock has been retained in the oldest hotel building with baroque vaults. According to all documents It is the mikveh which is no more used for its purpose but shows the past of this place.

Mikveh (means in Hebrew “collection” or “collection of water”) is a cistern with groundwater used for the ritual purity. Mikveh must contain at least 762 litres and should be deep enough to cover the entire body of an average-sized person. The mikveh was used by priesthood in ancient Israel as ritual purity before their ministration in the Temple in Jerusalem. Nowadays Mikveh is mainly used by Jewish women to achieve the ritual purity after menstruation or childbirth. Jewish men use it ordinarily during the significant religion holidays. The purpose of their visit is both religion preparation and the ritual purity before Jewish holidays. Using Mikveh is also a part of traditional procedure for conversion to Judaism (for both women and men) and a part of ritual purity of utensils used for food.

In Orthodox Judaism (about 20 % of Jewish population) are these regulations steadfastly adhered. Jews professing reform Judaism, who live in the modern way of life, do not put much importance on the existence of a mikveh.

In the past Mikvehs were situated in the cellars of the houses or in single houses with public entry.

There are two Mikvehs used for ritual purity in the Czech Republic - in Prague (not far away from Pinkas Synagogue) and in Brno which was set in a cellar of a house belonging

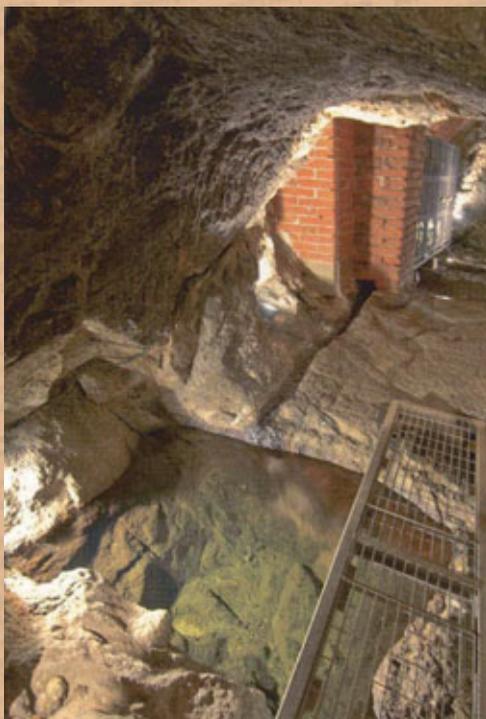
to Jewish community in the street of Kapitána Jaroše. The mikveh in Brno had to be newly built because no ritual bath had been saved in Brno. You can see the modern mikveh on the picture.

Z historických rituálních lázní mikve se v Česku dochovalo několik, z nichž některé jsou turisticky zpřístupněné. Je to například v Boskovicích na Blanensku, kde byla náhodně objevena lázeň zasypaná uhlím. Po částečné rekonstrukci byla zpřístupněna turistům. Zasypaná mikve byla objevena také v historické části města při stavbě činžovního domu v Mikulově na Břeclavsku.

V třebíčské židovské čtvrti se nacházejí v ulici Blahoslavova dvě rituální lázně mikve. Jedna ve sklepení budovy č. popisné 10 při vstupu do židovské čtvrti (budova firmy Kapucín) a druhá v budově hotelu mezi ulicemi Skalní a Blahoslavova č. popisné 85. Obě jsou vyhloubeny do podloží (jakési vany vytesané do sály s přítokem vody z podloží). Obě místa jsou přístupné veřejnosti po předchozí domluvě.

There have been some historic ritual mikvehs left in the Czech Republic and some of them are visitable. For example accidentally discovered mikveh in Boskovice or in Mikulov.

There are two mikvehs in the Jewish quarter of Třebíč. The first one is in the cellar of the house no. 10 (building of company Kapucín - right at the entrance to the Jewish quarter). The second one is situated in the hotel building between Blahoslavova and Skalní Street with house no. 85. Both places are accessible to public after prior consultation.

Mikve v domě č. popisné 10 je umístěna ve sklepení, které prochází pod ulici Blahoslavovou směrem k vedlejšímu domu přes ulici

Mikveh in the house no. 10 is situated in the cellar which goes under the Blahoslavova Street towards the next house across the street.

Mikve domu č. popisné 85 je umístěna v přízemí budovy hotelu, v místnosti s barokními klenbami, které pocházejí dle dochovaných dokumentů roku z roku 1699 a tvoří nejstarší část hotelového komplexu budov. Tato část byla postavena a dochovala se v prakticky původní podobě i přes poslední rekonstrukci areálu a přestavbu na hotel z let 2008 až 2010. O existenci mikve v tomto domě nebylo nic známo. Byla odkryta při odstraňování starých podlah a navážek v roce 2006 v přízemí domu, které leží na rostlé skále. Při odkrytí se zjistilo, že jedna z původních nosných zdí je založena na dno této mikve, takže i před vlastní rekonstrukcí budovy bylo možné odkrýt pouze zhruba ze dvou třetin, aby nedošlo ke zřícení zdiva. Tento problém byl však během stavebních prací vyřešen a dnes je možné vidět obrys celé lázně, která je po dohodě s památkovým ústavem přikryta sklem.

Co se týká stáří mikve, lze ze souvislosti její využívání ohraničit dvěma daty. Datum, kdy grunt Urbana Stehlíka přešel do židovských rukou - rok 1629 (nelze předpokládat, že by mikve byla na území křesťanského gruntu) a můžeme říci, že v roce 1699 již využívána k rituálním účelům nebyla, když do ní byla založena nosná zeď budovy, kterou postavil v témže roce Žid Hierschel Hesky.

Stav bezprostředně po odkrytí po vyčerpání vody v roce 2006 (mikve se po vyčerpání naplní vodou z podloží zhruba po dvou dnech):

Mikveh in the hotel building is situated in the ground floor, in the room with baroque vaults which belongs to the oldest buildings of the hotel complex. According to the historic documents this part was built in 1699 and it has retained almost original form despite the reconstruction in 2008-2010. The existence of the mikveh in the house was unknown until the preparation for reconstruction in 2006 when old floors were removed. During an uncovering in 2006 was found, that one of the former bearing walls had been situated at the bottom of the Mikveh, so it was possible, before the reconstruction, to uncover it only from two thirds in order not to crash the wall. This problem was fortunately solved and now you can see the whole Mikveh, which has been covered by glass window after the agreement with the heritage institute.

There are two dates which border using of mikveh in the past. There is no sign of existence mikveh before 1629. Urban Stehlík sold the farmsteading to Jewish people in 1629 (it cannot be assumed that the mikveh was a part of Christian farmsteading). The mikveh haven't been no more used for ritual purpose since 1699 when Jew Hierschel Hesky built the bearing wall into it.

The photo just after the uncovering and dewatering in 2006 (mikveh will be filled by groundwater after about two days)

Fotografie jsou z téže doby a jsou pořízeny při různém osvětlení.

Photos were made at the same time just with different lightening

V zimě měla mikve i takovouto podobu.

The mikveh in winter

Dnes po rekonstrukci ji můžete vidět takto.
Jestliže máte zájem tuto památku vidět,
můžete požádat recepční.

The recent photo after the reconstruction.
If you would like to see the mikveh, you can
ask the receptionist.

11. Nálezy keramiky v nejstarších částech areálu budov hotelu

pocházejí především ze zasypané mikve a vrstve pod bývalými podlahami nejstarších místností v prvním patře hotelu kolem mikve.

Jedná se o nádoby z pálené hlíny ze 17. a 18. století, které byly uzpůsobeny pro přípravu jídel na ohništi v černých kuchyních. (ve vitríně jsou vystaveny nohy těchto nádob - nádoby měly obvykle 3 nohy). Tento typ nádob byl v té době užíván prakticky všemi vrstvami obyvatelstva, později si majetnější pořizovali bílou kameninu.

Dochované nálezy bílé keramiky je mělké kameninové nádobí empírového stylu z počátku 19. století, které používala hlavně střední (měšťanská) vrstva. Ti chudší nadále používali nádoby z pálené hlíny, nejbohatší už tehdy porcelán.

Bílá kamenina ve vitríně byla vyrobena někdy kolem roku 1800 až 1820, byla k mání na trzích, měla podobný motiv a tak ji dokupovávali po kusech. Pálenou hlínu nelze jednoznačně identifikovat, protože vyroben bylo hodně v každé páté vesnici, ale kamenina nebo porcelán byla vyráběna v několika manufakturách, nejdříve v západních Čechách, potom i na Moravě.

11. Ceramic finds in the oldest parts of the hotel buildings

Originate especially from mikveh and from the space under the former floor of the oldest rooms in the first storey of the hotel.

You can see here dishware made of clay from 17. and 18. century. It was used for preparation of

food on the fire (there are foots of the dishware in the showcase - dishware used to have usually 3 foots). This type of dishware was used by all walk of life of population. Richer people acquired white stoneware few years later.

Our finds of white ceramic are shallow stonedishware in Empire style from 19. century which were used mainly by middle class of population (townsfolk). Poorer people used dishware made of clay, richest people porcelain.

The stoneware in the showcase was produced in the years about 1800-1820 and you could have bought it on the market. It is difficult to identify the clay because it was produced in every fifth village whereas stoneware or porcelain just in few manufactories (firstly in the West Bohemia later also in Moravia).

Nálezy bílé kameniny pocházejí z manufaktur v blízkém okolí Třebíče - ve Vranově nad Dyjí a v Kravsku na Znojmsku.

Na dvou nalezených střepech se dochovala značka výrobce nebo její část:

Finds of white stoneware come from manufactories in the surrounding - Vranov nad Dyjí and Kravsko in Znojmo district

You can see the producer brand on two found pieces:

VZOREK A - Továrna na kameninu ve Vranově nad Dyjí

- jedna z prvních továren a nejvýznamnější na Moravě, také jedna z největších. Založena byla v r. 1799 Josefem Weisem z Prahy. Značka byla užívána v letech 1799 až 1832, Továrna byla v provozu do r. 1882. Výrobek pochází z počátku výroby, někdy v letech 1800 až 1820. Kobaltově modrý vzor (viz též níže) se nazývá durynská linka (podle původu) - linka se čtyřmi tečkami a třemi obloučkovými čárkami, nebo také vídeňský vzor, kterým se také zdobil přeneseně i vídeňský porcelán.

Example A - Stoneware factory in Vranov nad Dyjí

-one of first, biggest and most important factories in Moravia. The factory was established by Josef Weiss from Prague in 1799 and was running till 1882. The brand was used from 1799 to 1832. Cobalt blue pattern is called either Thüringer line - line with four dots and three arcs or Viennese pattern, by which Viennese porcelain were decorated.

VZOREK B - Továrna na kameninu v Kravsku na Znojmsku

- továrnu založil v r. 1820 Michael Raufer, původem dřívodoucí v továrně ve Vranově. Svými výrobky zdatně konkurovala Vranovu (trochu horší kvalita). Výrobek pochází z doby po r. 1820, zdoben je opět oblíbenou durynskou linkou. Oba vzorky patří k lepším na tehdejší trhu (mělké tenkostěnné talíře)

Example B - Stoneware factory in Kravsko in Znojmo district

-Michael Raufer, former foreman in the factory in Vranov, established the factory in 1820. This factory had a bit lower quality of products than the factory in Vranov. Our example B comes from the time after 1820 and is decorated with popular Thüringer line. Both examples belong to better products on the market then.

12. Závěrem

Věříme, že se Vám u nás bude líbit a historii, která na Vás dýchne, budete vnímat stejně jako my.

Josef a Jiřina Pošvařovi
Accomo s.r.o

12. In conclusion

We believe you will enjoy your stay here in the hotel and you will feel history just like we do.

Josef a Jiřina Pošvařovi
Accomo Ltd.

EA Hotel Joseph 1699** Skalná 85/8, 674 01 Třebíč**

www.joseph1699.cz, email: recepce@joseph1699.cz, skype: [joseph1699trebic](https://www.skype.com/name/joseph1699trebic)

tel.: +420 561 200 540, +420 602 721 776, fax: +420 227 077 234

tisk: www.minitisk.cz